

Brüsszel, 2020. november 20.
(OR. en)

13177/20

JEUN 122
EDUC 414
SOC 737
EMPL 526
SUSTDEV 162
COHOM 92
GENDER 140
DIGIT 130
ANTIDISCRIM 120

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 12840

Tárgy: A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések az európai fiatalok körében a demokratikus tudatosság és a demokratikus szerepvállalás előmozdításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott, az európai fiatalok körében a demokratikus tudatosság és a demokratikus szerepvállalás előmozdításáról szóló következtetéseket, amelyeket a Tanács 2020. november 20-án, a Tanács eljárási szabályzata 12. cikke (1) bekezdésének első albekezdésével és az (EU) 2020/556 tanácsi határozat 1. cikkével összhangban írásbeli eljárás keretében hagyott jóvá.

A következtetéseket az Állandó Képviselők Bizottsága 2020. november 18-i döntésével összhangban továbbítani fogjuk a Hivatalos Lapban való közzététel céljából.

**A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői által
elfogadott következtetések az európai fiatalok körében a demokratikus tudatosság és a
demokratikus szerepvállalás előmozdításáról**

**A TANÁCS ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ
KÉPVISELŐI,**

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY:

1. az Európai Unió olyan értékeken alapul, mint a demokrácia, a pluralizmus, az egyenlőség és a jogállamiság. Az emberi jogok tiszteletben tartása, a szabadság, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, valamint a kisebbségek védelme az európai eszme elidegeníthetetlen sarokkövei¹;
2. a demokráciát és az olyan társadalmat, amelyben érvényesül a pluralizmus, a megkülönböztetésmentesség, a tolerancia, az igazságosság, a jogállamiság és a szolidaritás, soha nem szabad magától értetődőnek tekinteni, és azt a politikai szereplőknek, a társadalomnak, az üzleti szférának, a tudományos életnek, a médiának, továbbá – formális és nem formális tanulás és képzés keretében – mindannyiunknak együtt kell védelmeznünk, megerősítenünk és támogatnunk;
3. a fiatalok számára lehetővé kell tenni, hogy érdemben részt vehessenek az őket érintő valamennyi kérdéssel kapcsolatos döntésekben. Joguk van a véleménynyilvánítás szabadságához, az információhoz való hozzáféréshez és a megkülönböztetéssel szembeni védelemhez. Joguk van olyan oktatáshoz, képzéshez és ifjúsági munkához, amely lehetővé teszi számukra, hogy megismerkedjenek többek között az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal, és amely felkészíti őket arra, hogy szabad társadalomban felelősségteljes életet éljenek;

¹ Az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke.

4. a fiatalok kreativitása elengedhetetlen egy működő demokráciához Európában. Az ifjúsági kultúrák, mozgalmak, csoportok, szervezetek és kezdeményezések meghatározó hatással lehetnek a politikai fejleményekre és a társadalmi változásokra. A környezet- és a klímavédelemre, a rasszizmus elleni küzdelemre és a társadalmi sokszínűsége irányuló kezdeményezések csak néhány példa azokra a kérdésekre, amelyekkel az európai fiatalok gyakran foglalkoznak;
5. az ifjúság olyan meghatározó életszakasz, amely politikai szempontból különös figyelmet érdemel. A fiatalok Európa-szerte sokféle háttérrel, érdeklődéssel és képességgel rendelkeznek, és mind egyéni, mind társadalmi szinten számos kihívással szembesülnek. Az egyes egyének életéhez a lehetőségek megteremtése, különösen olyan fiatalok számára, akiknek kevesebb lehetőség áll a rendelkezésükre, illetve a fiatalok demokratikus tudatosságának előmozdítása olyan feladat, amely széles körű társadalmi támogatást és megfelelő szakpolitikai intézkedéseket igényel;
6. a médiában és a digitális technológiákban hatalmas potenciál rejlik a demokráciába vetett bizalom megerősítésére azáltal, hogy jelentős lehetőségeket biztosítanak a fiatalok számára a demokratikus szerepvállaláshoz szükséges információkhoz való hozzáférésre, a másokkal való, nagy távolságokat áthidaló interakcióra, a véleménynyilvánításra, a jogaik gyakorlására és az aktív polgári szerepvállalásra. A digitalizáció ugyanakkor néhány olyan negatív elemmel is együtt jár, amelyek kétséget ébreszthetnek a demokráciával szemben, ilyen például a dezinformáció, a polarizálódás, a propaganda és a gyűlöletbeszéd;
7. az Európai Unió arra kívánja ösztönözni a fiatalokat, hogy vegyenek részt Európa demokratikus életében²;

² Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. cikkének (2) bekezdése.

8. az inkluzív részvételi demokrácia előmozdítása a (2019 és 2027 közötti időszakra szóló) uniós ifjúsági stratégia egyik vezérelve. Az uniós ifjúsági stratégia arra irányul, hogy támogassa az európai fiatalok bevonását a társadalom és a politika alakításába. Ezt szem előtt tartva figyelembe veszik a fiatalok véleményét, például az uniós ifjúsági párbeszéd és a 11 európai ifjúsági cél révén³. Az 1. (a fiatalok összekapcsolása az EU-val) és a 9. (megfelelő tér és részvételi lehetőség biztosítása mindenkinek) európai ifjúsági cél különösen lényeges a fiatalok demokratikus részvétele szempontjából;

NYUGTÁZZÁK, HOGY:

9. a fiatalok által a 2020 októberében megrendezett uniós ifjúsági konferencián megosztott elképzelések és vélemények a „megfelelő tér és részvételi lehetőség biztosítása mindenkinek” témájára fókuszáltak, és egyúttal értékes inspirációként szolgálnak az európai fiatalok körében a demokratikus tudatosság és a demokratikus szerepvállalás előmozdítását célzó fellépéshez. A fiatalok említett elképzelései és véleményei a következőkkel kapcsolatosak:

- a kritikai gondolkodásnak az iskolai tantervek kötelező részévé tétele,
- együttes döntéshozatali folyamatok minden szinten, a fiatalok és az ifjúsági szervezetek bevonásával, jogalapú megközelítés alkalmazásával,
- az aktív és a passzív választójogi korhatár 16 évre csökkentése valamennyi választás esetében, a szavazás előtt álló összes akadály megszüntetése és a választásokon való részvétel ösztönzésének biztosítása mellett,
- olyan célzott folyamatok, amelyek felerősítik a kisebbséghez tartozó fiatalok hangját és biztosítják közvetlen részvételüket,
- állandó részvételi struktúrák finanszírozása,
- új európai finanszírozási lehetőségek ifjúsági terek létrehozására és fenntartására,
- a fiatalok számára biztonságos digitális terek létrehozásának és a digitális jártasság előmozdításának az előtérbe helyezése európai szinten és ágazatközi megközelítés keretében;

³ A Tanács állásfoglalása az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről: A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia (2018/C 456/01) – 3. melléklet.

ÚGY VÉLIK, HOGY:

10. a demokratikus tudatosság fejlesztése érdekében a fiataloknak képesnek kell lenniük arra, hogy megtapasztalják az énhatékonyságot, kezdeményező szerepet vállaljanak és közösen alkossanak. Ennek során megtapasztalják a demokratikus folyamatokat, és olyan kompetenciákra tesznek szert, amelyek egy működő demokrácia alapját képezik. A nyílt vitakultúra megtapasztalása, a különböző véleményekkel és életmódokkal szembeni tolerancia növelése, valamint a kompromisszumkészség fejlesztése, a többségi döntések elfogadása és a kisebbségek védelme alapvető elemei ennek az inkluzív folyamatnak;
11. a demokratikus szerepvállalás ösztönzése azt jelenti, hogy bátorítani kell a fiatalokat arra, hogy önállóan, kritikusan és árnyalt módon gondolkodjanak és aktív polgárok legyenek, valamint arra, hogy felmérjék, a környezetük védi-e az európai közös értékeket és garantálja-e jogait. Ez erősítheti a fiatalok önállóságát, döntéshozatali képességét és állampolgári bátorságát, és képessé teheti őket arra, hogy Európában a demokratikus elvekkel összhangban és a szolidaritás szellemében ne csak a saját életüket, hanem a politikát és a társadalmat is alakítsák;
12. az európai együttműködés a sokszínűsége, a megértésre és a nyílt párbeszédre épül. Ez az alapvető konszenzus hozzájárul mind a demokratikus kultúrához, mind az európai kohézióhoz, és szilárd alapot teremt a fiatalok demokratikus szerepvállalásához. Elősegíti társadalmunk antidemokratikus, embertelen, szexista, rasszista, diszkriminatív és kirekesztő tendenciáinak ellensúlyozását, valamint az erőszakos szélsőségek megelőzéséhez is hozzájárulhat;
13. minden fiatalnak hozzáférési pontokra, támogatásra és lehetőségekre van szüksége ahhoz, hogy magukénak érezhessék döntéseiket, kifejezhessék magukat, megtapasztalhassák az énhatékonyságot, és szabadon hozzájárulhassanak az európai demokratikus élethez. Maguknak a fiataloknak kell közösen megtervezniük, a kormányzati és a nem kormányzati szereplőknek pedig biztosítaniuk kell a fiatalok digitális és fizikai tereit, amelyeket elő kell mozdítani a formális és nem formális tanulás és képzés valamennyi formája keretében. Ehhez erős és független civil társadalomra is szükség van. Különösen fontosak az önszerveződés és az érdekképviselő olyan formái, mint az ifjúsági szervezetek és az ifjúsági tanácsok, amelyekben a fiatalok megtanulnak felelősséget vállalni saját magukért és másokért;

14. ahhoz, hogy minden fiatal megtapasztalhassa a demokráciát, inkluzív megközelítésre van szükség, amely sok tekintetben figyelembe veszi a fiatalok sokszínűségét. Különös figyelmet kell fordítani azokra a fiatalokra, akik egyéni vagy strukturális hátrányok miatt csak korlátozottan férnek hozzá a részvételi folyamatokhoz, az ifjúsági munka lehetőségeihez és a más civil társadalmi szereplőkkel való interakciókhoz, de egyúttal szem előtt kell tartani az interszekcionális megkülönböztetés kockázatát;

HANGSÚLYOZZÁK, HOGY:

15. a nem formális és informális tanulás elveiben, és különösen az ifjúsági munka értékeiben és gyakorlataiban számos olyan lehetőség rejlik, amellyel előmozdítható a fiatalok demokratikus tudatossága és demokratikus szerepvállalása. Ez elsősorban azért lehetséges, mert az ifjúsági munkával kapcsolatos tevékenységek folyamatorientáltak és részvételen alapuló jellegűek, és az intézményesen szervezett és a nem szervezett fiatalok csoportjaira egyaránt irányulnak, és szorosan igazodnak a fiatalok igényeihez és érdeklődéséhez. Az ifjúsági munkában alkalmazott szakértelem és módszerek inspirációként szolgálhatnak más ágazatok számára. Az ifjúsági munkában ezért megvan a lehetőség arra, hogy a helyi szinttől az európai szintig egységesítő és koordináló szerepet játsszon a fiatalok körében a demokrácia és a politikai részvétel előmozdításában;
16. ezenkívül kritikai és emancipatív megközelítést alkalmazó innovatív koncepciókat és gyakorlatokat kell kidolgozni az ifjúsági munka ágazatában, a fiatalok önállóságára, kezdeményezőkézségére és közös alkotási lehetőségeire összpontosítva. Ehhez kiindulópontként szolgálhatnak az olyan meglévő koncepciók, mint az emberi jogok oktatása, az interkulturális és globális tanulás, a digitális jártasság és a médiatudatosság, valamint az állampolgári ismeretek oktatása. A fizetett és az önkéntes ifjúságsegítőkre úgy kell tekinteni, hogy a fiatalokat kísérik e tapasztalatszerzés során, és támogatást kell nyújtani nekik a bevált gyakorlatok cseréjéhez, valamint a személyes készségek és kompetenciák elsajátításához;
17. több olyan európai program van, amely előmozdítja a demokratikus tudatosságot és szerepvállalást. Az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület program különösen alkalmas arra, hogy a kultúrák közötti párbeszéd és a társaktól való tanulás révén előmozdítsa a fiatalok célzott részvételét, különös tekintettel a közös európai értékekre és kérdésekre.

18. a fiatalok demokratikus tudatossága és demokratikus szerepvállalása hozzájárul a társadalom rezilienciájának növeléséhez. Ez különösen olyan helyzetekben válik nyilvánvalóvá, amikor az alapvető demokratikus elveket és jogokat rendkívüli körülmények korlátozzák (pl. a Covid19-világjárvány). Azok a fiatalok, akik szilárd ismeretekkel rendelkeznek a demokráciáról, végső soron jobban különbséget tudnak tenni az ilyen kihívások kezelésére irányuló stratégiák között olyan szempontból, hogy azok összeegyeztethetők-e a demokráciával vagy sem. Ezen túlmenően alapvető fontosságú, hogy az ideiglenes korlátozások idején megmaradjanak a fiatalok jogai és szabadságai, valamint hogy azok a korlátozások megszűnését követően teljeskörűen és azonnal visszaállításra kerüljenek. Ez annál is inkább igaz, mivel a fiatalok – különösen azok, akik kevesebb lehetőséggel rendelkeznek – gyakran a válságok által legsúlyosabban érintett csoportok közé tartoznak;

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT, HOGY A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉVEL
ÖSSZHANGBAN ÉS A MEGFELELŐ SZINTEKEN:

19. adott esetben és fenntartható alapon, a tagállamokon belül minden szinten hozzanak létre ágazatspecifikus és ágazatközi finanszírozási programokat és kezdeményezéseket – vagy folytassák azokat – annak érdekében, hogy azok segítségével növeljék a fiatalok körében a demokrácia és a sokszínűség megértését és megbecsülését. E programoknak és kezdeményezéseknek teret és lehetőségeket kell biztosítaniuk ahhoz, hogy a fiatalok – mind egy adott csoport részeként, mind pedig egyénileg – megismerhessék és megtapasztalhassák a demokratikus szerepvállalást, biztosítva ugyanakkor minden fiatal és köztük is mindenekelőtt a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok hozzáférését. Ezen belül is, a fiatalok önszerveződési képességének kifejeződését jelentő ifjúsági szervezetek és ifjúsági kezdeményezések esetében meg kell erősíteni az e törekvések támogatására irányuló kapacitásukat;

20. minden ágazatban, valamint az oktatás, a képzés és az egész életen át tartó tanulás minden szintjén mozdítsák elő a demokrácia és az emberi jogok területével kapcsolatos tanulást; továbbá segítsék elő az e kérdésekkel kapcsolatos, ágazatokon átívelő szoros és tartós együttműködést. Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló tanácsi ajánlásban⁴ és a közös értékek, az inkluzív oktatás és az oktatás európai dimenziójának előmozdításáról szóló tanácsi ajánlásban⁵ foglaltaknak megfelelően különös figyelmet kell fordítani az aktív polgári szerepvállalásra nevelésre és a demokráciára nevelésre, mégpedig az idevágó gyakorlatok és tanulási környezetek széles körének mérlegelése, valamint a polgári szerepvállaláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztésének előmozdítása révén;
21. segítsék a fiatalokat abban, hogy képesek legyenek kiaknázni a digitalizációban rejlő potenciált és reagálni a digitalizáció jelentette kihívásokra, valamint aktív és önreflektív módon részt venni az online kommunikációban⁶. E célból elő kell mozdítani a fiatalok és az őket segítő személyek (pl. ifjúságsegítők, tanárok) digitális jártasságát és médiatudatosságát, különös tekintettel arra, hogy képesek legyenek kezelni az információs túlterheltséget, a dezinformációt, a gyűlöletbeszéd és a káros tartalmak egyéb formáinak jelenségét. Kiemelt hangsúlyt kell fektetni a megfelelő támogató eszközök biztosítására, valamint az intelligens ifjúsági munka területére vonatkozó megoldások és a digitális részvételi folyamatok magas színvonalának a biztosítására. Minden fiatal számára biztosítani kell a digitális médiához való akadálymentes hozzáférést, különös tekintettel a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokra;
22. ismerjék el a fiatalok különös érdeklődését az olyan kérdések iránt, illetve aktív polgári szerepvállalását az olyan kérdésekben, mint a környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóság, az emberi jogok, a nemzedékek közötti méltányosság, a nemek közötti egyenlőség és a digitalizáció hatása, valamint tevékenyen támogassák őket a vonatkozó politikai és társadalmi folyamatok alakítására irányuló törekvéseikben. Ezen belül is szorgalmazni kell a fiatalok helyi szintű – például diáktanácsokon, helyi ifjúsági szervezeteken vagy ifjúsági kezdeményezéseken belüli – szerepvállalását;

⁴ A Tanács ajánlása az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról (HL C 189., 2018.6.4., 1. o.).

⁵ A Tanács ajánlása a közös értékek, az inkluzív oktatás és az oktatás európai dimenziójának előmozdításáról (HL C 195., 2018.6.7., 1. o.).

⁶ A Tanács következtetései az intelligens ifjúsági munkáról (HL C 418., 2017.12.7., 2. o.) és a Tanács következtetései a digitális ifjúsági munkáról (HL C 414., 2019.12.10., 2. o.).

23. megfelelően mozdítsák elő és támogassák az ifjúsági munka hozzáférhető fizikai és digitális struktúráit, valamint az intelligens ifjúsági munka területére vonatkozó megoldásokat, különösen a Covid19-járvány megfékezésére irányuló intézkedések nyomán, mégpedig annak érdekében, hogy szabad, nyitott és biztonságos terek álljanak a fiatalok rendelkezésére, és hogy a fiatalok lehetőséget kapjanak a személyes fejlődésre;

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT MEGFELELŐEN FIGYELEMBE VÉVE, SAJÁT HATÁSKÖREIKEN BELÜL ÉS A MEGFELELŐ SZINTEKEN:

24. a fiataloknak az európai demokratikus életben való politikai részvételének az ösztönzéséről szóló tanácsi állásfoglalással⁷ összhangban fejlesszék tovább a fiatalok részvételét a politikai folyamatokban, és ily módon minden szinten erősítsék tovább valamennyi fiatal érdemi és fenntartható részvételét a döntéshozatali folyamatokban;
25. ifjúságbarát tájékoztatás és kommunikáció alkalmazásával adott esetben minden szinten tegyék hozzáférhetővé, átláthatóvá és érthetővé a politikai folyamatokat és döntéseket. Ennek keretében mindenekelőtt visszajelzést kell biztosítani a fiatalok számára a fiatalok részvételi folyamatainak az eredményeiről. Az információkat célirányos módon kell terjeszteni, hogy azok körülményeiktől függetlenül minden fiatalhoz eljussanak. Ifjúsági információs hálózatokkal és az ifjúsági ágazat más érdekelt feleivel – például az Európai Ifjúsági Információs és Tanácsadó Ügynökséggel és az Eurodesk hálózattal – együttműködve megfelelő kommunikációs stratégiákat kell kidolgozni európai szinten;
26. a fiatalok körében úgy ismertessék meg és mozdítsák elő a demokratikus tudatosság és a demokratikus szerepvállalás koncepcióját, hogy azok az ifjúsági munka folyamatos és kulcsfontosságú részét képezik, továbbá ismerjék el, hogy az ifjúsági munka ágazata lehetőségeket kínálva kedvező teret biztosít a fiatalok számára a fejlődéshez és a demokratikus társadalomhoz való hozzájáruláshoz. Ez magában foglalja megfelelő keretfeltételek és megfelelő pénzügyi erőforrások biztosítását minden szinten és a meglévő struktúrák keretei között, valamint az ifjúságsegítők tematikus képzésének, készségeinek és képesítéseinek a megerősítését;

⁷ A Tanács állásfoglalása a fiataloknak az európai demokratikus életben való politikai részvételének az ösztönzéséről (HL C 417., 2015.12.15., 10. o.).

27. támogassák a fiatalok demokratikus tudatosságának és demokratikus szerepvállalásának növelését célzó megközelítések továbbfejlesztését és átalakítását. Ezek a megközelítések meglévő pedagógiai koncepciókra⁸, a demokrácia, az aktív polgári szerepvállalás és az emberi jogi oktatás/képzés területével kapcsolatos meglévő koncepciókra, valamint az Európa Tanács és civil társadalmi szervezetek e téren végzett munkájára is épülhetnek. A megközelítéseket rendszeres képzési programok révén át kell adni a gyakorló szakembereknek, és azok inspirációként szolgálhatnak az uniós ifjúsági programok gyakorlatához vagy az ifjúsági munkával kapcsolatos formális és nem formális oktatásra és képzésre vonatkozó kompetenciaalapú keret kialakításához⁹. Emellett az ifjúsági munka ágazatában lehetőségeket kell teremteni az egymástól való tanulást célzó tevékenységekre – mind a gyakorló szakemberek, a tudományos szakemberek, a szakpolitikai döntéshozók és a fiatalok, mind pedig az ágazatok között;

FELKÉRIK AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY:

28. a fiatalok érdekeit és demokratikus szerepvállalását horizontális kérdésként vegye figyelembe az európai folyamatokban és programokban, így például az Európa jövőjéről szóló konferencia, a digitális oktatási cselekvési terv, illetve az európai oktatási térség keretében, valamint az idevágó hatályos uniós programoknak, az európai zöld megállapodásnak, a szociális jogok európai pillérének és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendnek a végrehajtása során, továbbá az Európa Tanáccsal folytatott megerősített együttműködés keretében;
29. helyezzen hangsúlyt az olyan kutatási tevékenységekre és ténygyűjtési eszközökre, amelyek az uniós finanszírozási programoknak a fiatalok demokratikus tudatosságának és demokratikus szerepvállalásának az előmozdítására gyakorolt hatását elemzik;
30. erősítse meg az uniós programokból finanszírozott, partnerországokkal folytatott európai tevékenységeket a fiatalok demokratikus tudatosságának és demokratikus szerepvállalásának további előmozdítása érdekében, valamint folytassa az ifjúsági munka együttműködés és csere útján történő fejlesztését;

⁸ Mindenekelőtt a kritikai és az emancipatív pedagógia koncepciója.

⁹ A Tanács következtetései az ifjúságsegítők oktatásáról és képzéséről (HL C 412., 2019.12.9., 12. o.).

FELKÉRIK AZ IFJÚSÁGÜGY TERÜLETÉN FOLYTATOTT EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGEKBEN ÉRINTETT ÖSSZES SZEREPLŐT, HOGY TÖREKEDJENEK:

31. az olyan kérdések előtérbe helyezésére, mint az európai értékek és identitás, a demokrácia, a sokszínűség elfogadása, az emberi jogok, a nemek közötti egyenlőség, a kisebbségek védelme, a kritikai gondolkodás, valamint az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület finanszírozási programok végrehajtásában való részvétel és az e végrehajtással kapcsolatos polgári fellépés új formái. Inkluzív és nyílt hozzáférést, egyszerű eljárásokat és megfelelő forrásokat kell biztosítani az olyan projektek számára, amelyek lehetőséget kínálnak a fiataloknak a kezdeményezésre, a hozzájárulásra és a véleménynyilvánításra. Ezt különösképp figyelembe kell venni a részvétellel és a szolidaritással kapcsolatos célzott intézkedések esetében;
32. annak biztosítására, hogy az uniós ifjúsági programok figyelembe vegyék a fiatalok szükségleteit, érdekeit és sokszínűségét. Ez magában foglalja a finanszírozással kapcsolatos ifjúságbarát és könnyen hozzáférhető tájékoztatást, a fiatalok saját projektkezdeményezéseinek támogatását, valamint a programszervezők és azok szükségleteinek figyelembevételét. A programok keretében adott esetben lehetőséget kell adni olyan javításokra, amelyek még inkább előtérbe helyezik a fiatalok kezdeményezéseit, és ezáltal demokratikus szerepvállalásukat és tapasztalataikat is.

Hivatkozott források

E következtetések elfogadásakor a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői a következő dokumentumokat veszik figyelembe:

- A Tanács állásfoglalása az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről: A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia (HL C 456., 2018.12.18., 1. o.)
- A Tanács állásfoglalása a fiataloknak az európai demokratikus életben való politikai részvételének az ösztönzéséről (HL C 417., 2015.12.15., 10. o.)
- A Tanács következtetései: A fiatalok a külső tevékenységekben (8629/20)
- A Tanács következtetései a médiatudatosságról a folyamatosan változó világban (HL C 193., 2020.6.9., 23. o.)
- A Tanács következtetései az ifjúságsegítők oktatásáról és képzéséről (HL C 412., 2019.12.9., 12. o.)
- A Tanács következtetései a digitális ifjúsági munkáról (HL C 414., 2019.12.10., 2. o.)
- A Tanács ajánlása a közös értékek, az inkluzív oktatás és az oktatás európai dimenziójának előmozdításáról (HL C 195., 2018.6.7., 1. o.)
- A Tanács ajánlása az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról (HL C 189., 2018.6.4., 1. o.)
- A Tanács következtetései az intelligens ifjúsági munkáról (HL C 418., 2017.12.7., 2. o.)
- A Tanács következtetései a fiatalok erőszakos radikalizálódásának megelőzésével és az ellene való küzdelemmel kapcsolatos integrált, ágazatokon átívelő megközelítésben az ifjúsági ágazat által betöltött szerepről (HL C 213., 2016.6.14., 1. o.)

- Az európai uniós oktatási miniszterek 2015. március 17-i párizsi nyilatkozata az oktatásnak a polgári szerepvállalás és a szabadság, a tolerancia és a megkülönböztetésmentesség jelentette közös értékek előmozdításában játszott szerepéről
- A gyermek jogairól szóló, 1989. november 20-i ENSZ-egyezmény
- Európai Bizottság: 478. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés – Hogyan építsünk erősebb és egységesebb Európát? A fiatalok véleménye (How do we build a stronger, more united Europe? The views of young people), 2019. március¹⁰
- Európai Parlament: Tanulmány – A civil társadalom szűkülő mozgástere: az uniós válasz (Shrinking space for civil society: the EU response), 2017¹¹
- Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által elfogadott, CM/Rec(2010)7 sz. ajánlás a tagállamoknak a demokratikus állampolgárságra nevelésről és az emberi jogi nevelésről szóló Európa tanácsi chartáról (Recommendation CM/Rec(2010)7 adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe to member states on the Council of Europe Charter on Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education)
- Európa Tanács: A demokratikus kultúra építéséhez szükséges kompetenciák referenciakerete: 1. kötet – Háttér, koncepciók és modell (Reference Framework of Competencies for Democratic Culture: Volume 1 – Context, concepts and model), 2018¹²

¹⁰<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/ResultDoc/download/DocumentKey/86162>

¹¹[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/578039/EXPO_STU\(2017\)578039_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/578039/EXPO_STU(2017)578039_EN.pdf)

¹²<https://rm.coe.int/prems-008318-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-1-8573-co/16807bc66c>